

Příprava na seminář 1. 12. 2009, 11.10-12.40
doc. JUDr. Ing. Milan Pekárek, CSc.

Při vypracovávání vycházejte z novelizovaného ZOPK, který byl pozměněn novelou č. 349/2009 Sb. s účinností od 1. 12. 2009.

Teoretické otázky (postačí krátké stručné odpovědi):

- 1) Základní prameny v oblasti ochrany přírody a krajiny.
- 2) Základní charakteristika ZOPK podle způsobu ochrany. Společné prostředky ochrany.
- 3) Zvláštní ochrana plošná a druhová – pojem.
- 4) Kácení stromů dle ZOPK a dle lesního zákona . Na jaké dřeviny se vztahují příslušná ustanovení? Uveďte podmínky kácení.
- 5) Krátká charakteristika Natura 2000.
- 6) Formy činností orgánů ochrany přírody a krajiny.
- 7) Omezení vlastnických práv dle ZOPK.
- 8) Podmínky dovozu a vývozu zvláště chráněných druhů.
- 9) Nástroje ochrany přírody a krajiny.
- 10) Odpovědnost na úseku ochrany přírody a krajiny.

Praktická část

Příklad 1

Pan Antonín L. podal žádost o vzetí do evidence živočicha odchovaného v péči člověka (konkrétně orla skalního) a o vydání osvědčení o této skutečnosti (dle §54 odst. 4 zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů).

K prokázání požadavku na nezaměnitelné označení pan Antonín v žádosti uvedl, že mládě je označeno nesnímatelným kroužkem „CZ 20042 A. L.“. Požadavek na prokázání původu mláděte z odchovu v zajetí doložil tvrzením, že mládě je narozeno z jedinců, které legálně chová a následně připojil čestné prohlášení o biologickém rodičovství těchto jedinců.

Správě chráněné krajinné oblasti jako příslušnému orgánu ochrany přírody a krajiny však takové prokázání původu nestačilo, a proto pana Antonína vyzvala, aby zákonný původ mláděte prokázal paternitním testem DNA. Ani opakované výzvě orgánu ochrany přírody k předložení protokolu o zkoušce DNA, prokazující paternitu, však pan Antonín nevyhověl. Argumentoval tím, že je to v zájmu ochrany mláděte, pro něhož by byl odběr krve za účelem DNA testů stresující a bolestivý zážitek. A zároveň tvrdil, že orgán ochrany přírody není oprávněn po něm splnění takové povinnosti požadovat, neboť mu nebylo sděleno důvodné podezření na nelegální původ jedince.

Příslušná správa CHKO jeho žádosti nevyhověla.

Otázky:

- 1) Proč v dané věci rozhodovala správa chráněné krajinné oblasti a nikoli krajský úřad?
- 2) Mohla dle vašeho názoru Správa CHKO od pana Antonína vyžadovat test DNA?
- 3) Neprokázání původu jedince dle ZOPK je důvodem ke vzniku podezření na jeho nelegální původ. Jaké sankce v tomto případě povinnému subjektu hrozí?

Příklad 2

Pan Voříšek byl chovatelem 8 želv zelenavých (*testudo hermanni hermanni*). Při kontrole byly želvy tomuto chovateli ČIŽP odebrány s odůvodněním, že nebyl schopen

prokázat jejich původ, protože jejich identifikační fotografie na registračních listech neodpovídají skutečné podobě želv. Pan Voříšek argumentoval tím, že fotografie v registračních listech jsou až 4 roky staré a proto není možné podle nich želvy lehce identifikovat.

Ve správním rozhodnutí o odebrání želv chovateli nebylo uvedeno, kteří odborníci ČIŽP o odebrání želv rozhodli, ani nebylo zdůvodněno, na základě kterých důkazů rozhodli o tom, že želvy pana Voříška nejsou tytéž želvy jako ty, které jsou uvedeny v registračních listech.

Otázky:

- 1) Splnil pan Voříšek povinnost označení chovaných zvířat nezaměnitelným způsobem dle § 23c zákona č. 100/2004 Sb.?
- 2) Na základě kterého ustanovení mohou být jedinci zvláště chráněných druhů živočichů chovatelům odebráni, protože chovatelé neprokázali jejich původ?
- 3) Musí být rozhodnutí ČIŽP o odebrání želv chovateli zdůvodněno? Proč? Na základě jakého právního předpisu?

Příklad 3

Společnost Avaro, a. s., zabývající se obnovitelnými zdroji energie, se rozhodla, že na katastrálním území obce Jalnice postaví dvě větrné elektrárny. Společnost Avaro, a. s. z územního plánu obce Jalnice zjistila, že lokalita, kde chce výstavbu provést, je v ÚP označena jako zastavitelná plocha. Příslušné pozemky zakoupila a požádala stavební úřad o vydání územního rozhodnutí dle stavebního zákona. V rámci tohoto řízení bylo nutno doložit závazná stanoviska dotčených orgánů státní správy, která by posoudila rozsah zásahu větrných elektráren do jednotlivých složek životního prostředí.

Orgán ochrany přírody si nechal zpracovat dva znalecké posudky, aby mohl relevantně rozhodnout, zda vydá souhlas s umístěním větrných elektráren do krajiny.

Otázky:

- 1) Mohla by společnost Avaro, a.s. vystavět větrné elektrárny i v oblasti, která by byla v územním plánu označena jako nezastavěné území? Co by musela společnost Avaro, a. s. udělat, aby mohlo k výstavbě elektráren dojít?
- 2) Jaká část přírody a krajiny, která spadá pod obecnou územní ochranu dle ZOPK, by mohla být narušena výstavbou větrných elektráren?
- 3) V případě, že jeden ze znaleckých posudků bude hovořit pro stavbu elektráren s ohledem na jejich ekonomický přínos a druhý bude proti výstavbě elektráren, protože tyto stavby by mohly mít silný vliv na krajinný ráz, kterému znaleckému posudku dáte přednost?

Příklad 4

Dne 5.10.2008 obec Trniště schválila záměr pokácet dvanáct suchých topolů na místním hřišti. Dne 17. 2. 2009 bylo příslušnému orgánu ochrany přírody a krajiny zasláno oznámení o tom, že ve dnech 15. až 17. 2. 2009 bylo na pozemku v katastrálním území obce Trniště pokáceno dvanáct topolů kanadských dle ustanovení § 8 odst. 4 ZOPK.

Otázky:

- 1) Domníváte se, že byly splněny podmínky pro pokácení dřevin dle výše zmiňovaného ustanovení?
- 2) Pokud by podmínky splněny nebyly, jaké sankce subjektu hrozí a kdo je může uložit?
- 3) Jaké sankce by podle vás byly vhodnější než uložení pokuty?

Ke studiu:

Zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Zákon č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů, v platném znění.

Vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Vyhláška č. 227/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o obchodování s ohroženými druhy), v platném znění.

Rozhodnutí NSS sp. zn. 8 As 62/2006.

Rozhodnutí NSS sp. zn. 5 A 27/2001.

Rozhodnutí NSS sp. zn. 2 As 35/2007.

Rozhodnutí NSS sp. zn. 5 A 128/2002.